

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1170
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/7/2026
Ωρα κατάθεσης: 08:45'

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα
ΒΟΥΛΕΥΤΡΙΑ Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Αθήνα, 06.07.2026

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα: Η Κυβέρνηση θεσπίζει οικονομικό κίνητρο («bonus») σε δικηγόρους για την οικειοθελή αναχώρηση αιτούντων διεθνή προστασία

Με την πρόσφατη Κοινή Υπουργική Απόφαση για την παροχή νομικής καθοδήγησης στους αιτούντες διεθνή προστασία, η Κυβέρνηση εισάγει μια πρωτοφανή ρύθμιση: προβλέπει ότι ο δικηγόρος που παρέχει τη νομική καθοδήγηση θα λαμβάνει πρόσθετη αμοιβή ύψους 250 ευρώ πλέον ΦΠΑ, εφόσον ο αιτών διεθνή προστασία υποβάλει, εντός δύο μηνών, αίτηση εθελούσιας/οικειοθελούς αναχώρησης και ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία.

Η επιλογή αυτή προκαλεί εύλογα σοβαρά ερωτήματα. Για πρώτη φορά η Πολιτεία συνδέει την αμοιβή του δικηγόρου με μια συγκεκριμένη επιλογή του εντολέα του, δημιουργώντας οικονομικό κίνητρο υπέρ μιας συγκεκριμένης έκβασης της διαδικασίας. Η ρύθμιση αυτή αλλοιώνει τον θεσμικό ρόλο του δικηγόρου ως ανεξάρτητου συλλειτουργού της Δικαιοσύνης, πλήττει την αναγκαία σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ δικηγόρου και εντολέα και δημιουργεί, αντικειμενικά, συνθήκες σύγκρουσης συμφερόντων.

Την ίδια στιγμή, η ίδια ΚΥΑ περιορίζει το περιεχόμενο της νομικής καθοδήγησης, προβλέπει ομαδικές συνεδρίες ακόμη και δεκάδων ατόμων, εισάγει ασυμβίβαστο μεταξύ του δικηγόρου που παρέχει τη νομική καθοδήγηση και της μετέπειτα εκπροσώπησης του ίδιου αιτούντος, ενώ αναθέτει στο Υπουργείο εποπτικό ρόλο επί της διαδικασίας. Οι προβλέψεις αυτές έχουν ήδη προκαλέσει έντονες αντιδράσεις από δικηγορικούς φορείς, οι οποίοι κάνουν λόγο για υποβάθμιση της ανεξάρτητης νομικής συνδρομής και για ρυθμίσεις που δεν συνάδουν με τον θεσμικό ρόλο της δικηγορίας.

Η αποτελεσματική πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου και η ανεξάρτητη νομική συνδρομή αποτελούν υποχρεώσεις που απορρέουν τόσο από το ελληνικό Σύνταγμα όσο και από το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο. Η νομική καθοδήγηση οφείλει να υπηρετεί αποκλειστικά τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του αιτούντος διεθνή προστασία και όχι να επηρεάζεται από οικονομικά κίνητρα που συνδέονται με συγκεκριμένη επιλογή του.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Με ποια νομική, δεοντολογική και θεσμική αιτιολογία η Κυβέρνηση επέλεξε να συνδέσει την πρόσθετη αμοιβή του δικηγόρου με την υποβολή αίτησης οικειοθελούς αναχώρησης του αιτούντος διεθνή προστασία και πώς θεωρεί ότι η επιλογή αυτή είναι συμβατή με τον Κώδικα Δικηγόρων, την ανεξαρτησία του δικηγορικού λειτουργήματος και τις υποχρεώσεις της χώρας για παροχή αποτελεσματικής νομικής συνδρομής στους αιτούντες άσυλο;
2. Προτίθεται να καταργήσει τη διάταξη περί πρόσθετης αμοιβής («bonus») και να αναθεωρήσει συνολικά τις διατάξεις της ΚΥΑ που περιορίζουν την ουσιαστική και εξατομικευμένη νομική καθοδήγηση, μετά και τις έντονες αντιδράσεις του δικηγορικού κόσμου;

Η ερωτώσα Βουλευτρια
Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα